

Videnskabelig Leder

Mod større gennemsigtighed: Ugeskrift for Læger styrker fokus på interessekonflikter

Markus Fally, Bo Hasseriis Hansen & Thomas Benfield

Den videnskabelige redaktion, Ugeskrift for Læger & Danish Medical Journal

Ugeskr Læger 2024;186:V205200. doi: 10.61409/V205200

Et vigtigt emne for publiceringen af forskningsresultater er spørgsmålet om interessekonflikter. Netop nu sætter Ugeskrift for Læger fokus på området ved at indlejre og dermed synliggøre forfatteres interessekonflikter direkte i artiklerne. Hidtil har interessekonflikter været vedhæftet publikationen i et separat dokument på Ugeskrift for Lægers hjemmeside. Formålet med det nye tiltag er klart: Vi ønsker at fremme åbenhed og gennemsigtighed, så læserne lettere kan få overblik over mulige interessekonflikter.

Som sundhedsprofessionelle har vi ikke blot en forpligtelse til at levere den bedste videnskabeligt funderede behandling, men også en etisk forpligtelse til at sikre, at de oplysninger, vi giver og bygger vores virke på, er så upartiske som muligt. Det er ikke altid muligt at sikre fuldstændig objektivitet, og derfor er det altafgørende at skabe gennemsigtighed for de faktorer, som potentielt kan påvirke forskningens konklusioner.

Interessekonflikter er et udtryk for situationer, hvor professionelle eller økonomiske forhold og interesser kan skabe bias i forskningsprocessen eller i formidlingen af forskningsresultater [1]. F.eks. kan et samarbejde med lægemiddelindustrien eller økonomiske støtteordninger føre til spørgsmål om forskningens neutralitet [2]. Interessekonflikter er uundgåelige og kan endda føre til værdifuldt samarbejde, men de må håndteres med bevidsthed og åbenhed. Ved at indlejre informationerne i artiklerne hjælper vi vores læsere med at træffe mere informerede valg om, hvordan de anvender de givne oplysninger i praksis.

Når vi nu tydeliggør interessekonflikter direkte i vores artikler, gør vi det, fordi det er vigtigt, at læger, forskere og andre sundhedsprofessionelle får nemmere adgang til en fuld og klar forståelse af forskningens og forskerens baggrund. Vi tror på, at gennemsigtighed styrker tilliden til forskningen og i sidste ende er afgørende for, at resultaterne kan vurderes kritisk og uafhængigt. Ugeskrift for Læger ønsker at sende et stærkt signal om, at vi som tidsskrift værdsætter åbenhed

og ansvarlighed i et mere og mere komplekst videnskabeligt landskab [3, 4]. Vores initiativ betyder konkret, at alle artikler i Ugeskrift for Læger og Danish Medical Journal indsendt fra og med 1. januar 2025 vil indeholde en sektion, hvor forfatterne erklærede interessekonflikter fremgår. Forfattere skal i forbindelse med submission selv formulere dette afsnit. Deklarationen af mulige interessekonflikter bygger på en grundlæggende og gensidig tillid mellem Ugeskrift for Læger og forfatterne, hvor ansvaret ligger hos forfatterne. Ugeskrift for Læger vil ikke og kan ikke foretage en kontrol af det oplyste. Ugeskrift for Læger stoler på, at forfatterne åbent og præcist angiver relevante forhold, så vi sammen kan opretholde en transparent og troværdig videnskabelig formidling [5].

Vi håber, at denne praksis vil skabe en ny standard for gennemsigtighed i dansk medicinsk forskning og inspirere til en mere åben samtale om, hvordan vi bedst bevarer forskningsintegriteten i et felt, hvor samarbejder med industrien er både nødvendige og komplekse.

Korrespondance *Markus Fally*. E-mail: research@fally.dk

Publiceret 16. december 2024

Interessekonflikter MF har siddet i bestyrelsen for netværket Læger uden sponsor siden 2021. TB oplyser forskningsstøtte fra Novo Nordisk Fonden, Lundbeck Fonden, Simonsens Fond, GSK og Pfizer og honorarer fra GSK, Pfizer, Bavarian Nordic, Gilead, MSD, Janssen, Moderna og AstraZeneca. BHH oplyser ingen interessekonflikter. Alle forfattere har indsendt ICMJE-formularer. Disse er tilgængelige sammen med lederen på ugeskriftet.dk

Open Access under Creative Commons License [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

REFERENCER

1. Chimonas S, Mamoor M, Zimbalist SA et al. Mapping conflict of interests: scoping review. *BMJ*. 2021;375:e066576. <https://doi.org/10.1136/bmj-2021-066576>
2. Lundh A, Lexchin J, Mintzes B et al. Industry sponsorship and research outcome. *Cochrane Database Syst Rev*. 2017;2(2):MR000033. <https://doi.org/10.1002/14651858.MR000033.pub3>
3. Markey N, Howitt B, El-Mansouri I et al. Clinical trials are becoming more complex: a machine learning analysis of data from over 16,000 trials. *Sci Rep*. 2024;14(1):3514. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-53211-z>
4. Moses 3rd H, Matheson DHM, Cairns-Smith S et al. The anatomy of medical research. *JAMA*. 2015;313(2):174-89. <https://doi.org/10.1001/jama.2014.15939>
5. Baraldi JH, Picozzo SA, Arnold JC et al. A cross-sectional examination of conflict-of-interest disclosures of physician-authors publishing in high-impact US medical journals. *BMJ Open*. 2022;12(4):e057598. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2021-057598>